

Vesterager: Den højtærede Undervisningsminister begyndte med at fastslaa, at der ikke var noget brændende Ønske indenfor Venstre og de Konservative om at faa Lovforslaget gennemført. Et saadant brændende Ønske vilde vist heller ikke nytte meget paa det nuværende Tidspunkt, og hvorvidt man vil nære dette Ønske, naar den Stund kommer, da man virkelig skal til at forhandle sig til Rette om de forskellige Punkter, vil jo vise sig til den Tid. Jeg er ikke saa sikker paa, at denne Forhaandsfægtning, denne foreløbige Behandling, under de Forhold, hvorunder den sker, er til synderlig Gavn for Lovforslaget, og jeg er ikke saa sikker paa, at man ude i Befolkningen vil tage den som Udtryk for den Alvor, dette Lovforslag burde omfattes med fra Lovgivningsmagts Side. Men paa den anden Side kan jeg selvfølgelig ikke nægte, at Lovforslaget nu vil komme ud til Befolkningen og blive drøftet ude paa Møder, og man vil have Lejlighed til at se, hvad den højtærede Undervisningsminister mener om dette Spørgsmaal, og hvordan Undervisningsministeren ønsker Spørgsmaalet løst. Jeg skal i øvrigt søge at fatte mig saa kort som muligt, da jeg ønsker at efterkomme den højtærede Formands Henstilling, og jeg skal derfor samle de faa Bemærkninger, jeg har at gøre, om nogle enkelte Punkter.

Jeg maa først henvise til, at vi er ikke saa uenige om, hvad der blev fremsat f. Eks. fra radikal Side af det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen. Det var netop Udtryk for den Tanke, at Præsterne egentlig har gjort et godt Arbejde, og at der var mange Præster, der var udmærket skikket til at have Sæde i Skolekommissionen. Men saa kom jo dette, at de absolut skulde være valgt. Her kan jeg ikke følge det ærede Medlem. Jeg mener, at Præsten er nu en Gang valgt efter den nuværende Lovgivning til at have sin Gerning et bestemt Sted; Gerningen maa omfatte Interessen for Folkekirkens Medlemmer, og der er ingen, der har vovet at bestride den Anskuelse, jeg fremsatte, at Børnene ogsaa hører med til Folkekirken. Men nu har det aldrig været Kendetegn paa en god Hyrde, at han drager Omsorg for de store, men bryder sig fejl om de smaa. Det maa ogsaa være saadan og kan ikke være anderledes, end at naar man er ansat som Præst for Folkekirkens Medlemmer, maa man have Interesse for de barnedøbte ogsaa i den Tid, de søger Skole. Naar man derfor mener, at det kulturelt set vil være en Berigelse for Skolekommissionen, at Præsten er Medlem, og at kirkeligt set vil

det være fuldt berettiget, ja, i Virkeligheden ganske mærkeligt, om man unddrog Børnene fra Folkekirkens Omsorg, kan jeg ikke se rettere end, at det naturligste vil være, at man lader Præsten, efter at han er valgt til Præst paa Stedet, ogsaa have Tilsyn med Folkeskolen.

Hertil kommer, at vi fra konservativ Side ønsker, at Præsten skal være Medlem af Skolekommissionen i begge Sogne — det er jo ikke saa ualmindeligt, at et Pastorat bestaar af to Sogne —, og det vil jo være umuligt efter de Regler, som her er opstillet, at vælge Præsten i Anneks sognet, hvis det er en selvstændig Kommune. Man kan selvfølgelig indføre saadanne Ændringer i Lovforslaget, at det kunde lade sig gøre. Men det er jo det samme, som vi har i Sønderjylland, med Skolenævn, at man kan vælge Præsten i det Skoledistrikt, hvor han bor, men i de andre Skoledistrikter er man ganske afskaaret fra at vælge Præsten ind i Skolekommissionen.

Jeg vil gerne gøre et Par Bemærkninger til den højtærede Undervisningsminister i Anledning af Forholdene i Sønderjylland. Min ærede Partifælle, det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen, har allerede gjort opmærksom paa, at det ikke maa opfattes som et Præcedens for, hvordan Spørgsmaalet skulde løses i det gamle Kongerige, at vi gik med til disse Forslag dernede. Det gjorde vi under de særlige Hensyn til de vanskelige Omstændigheder, man der stod overfor. Men det forekommer mig ganske vist noget underligt, at den højtærede Minister stærkt fremhævede, at hun to Gange har været i Sønderjylland og har hørt rosende Udtalelser om Forholdene dernede. Jeg har været i Sønderjylland mere end to Gange, og jeg har talt med Lærere og har talt med skoleinteresserede Mennesker, som slet ikke er saa begejstrede for den Ordning, man har faaet gennemført i Sønderjylland. Men det er selvfølgelig noget afhængigt af, hvor man søger sine Oplysninger, og man kan jo nok altid finde forskellige Udtalelser, naar man henvender sig paa forskellige Steder, og maaske det ene i nogen Maade kan opveje det andet her.

Ved et Møde, jeg overværede, oplevede jeg dette, at baade Sogneraadformanden og Skolekommissionens Formand paa et offentlig Møde erklærede, at det var et uhyre Tab for Skolekommissionerne i Sønderjylland, at man havde afskaaret Præsterne fra at være Medlemmer. Og en Lærerinde, jeg talte med, og som underviste ved en blandet Skole og underviste baade paa Tysk og Dansk, lagde ikke Skjul paa, at den Skole-